

Мати
Микола Хвильовий

ШЕДЕВРИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ #1

«Мати» Миколи Хвильового – психологічна новела, у якій розповідається про долі двох братів, що опинилися у ворожих таборах під час громадянської війни***. Найвідомішими творами автора є новели «Я (Романтика)», «Кіт у чоботях», «Арабески», «Мати», «Редактор Карк», «Свиня», «Ревізор», «Повість про санаторійну зону», незакінчений роман «Вальдшнепи». Микола Хвильовий (справжнє ім'я Микола Фітільов) – талановитий український письменник, майстер психологічної новели з елементами романтизму та імпресіонізму.

Микола Хвильовий

МАТИ[1 – МАТИ. Надруковане вперше у т. 3 Творів, потім у т. 1 Вибраних творів, за яким подаємо у це видання, з такою передмовою: «Це оповідання дехто плутає з новелою «Я». Між ними нічого спільного нема. Основна думка оповідання «Мати» така: поділення людей капіталістичного суспільства на класові табори є така ж неминучість, як неминуча загибель світогляду «старосвітських» людей. Проте думку авторovu почасти видно й з епіграфа». Написано 1927 року.]

Приїхали до матері та три сини:

Три сини вояки, да не'днакі

Що 'дин за бідних,

Другий за багатих...

П. Тичина

Батько цих бойових хлопців помер дуже давно – так давно, що й не скажеш. Поховали його на осінньому кладовищі в тому ж таки дореволюційному містечку і саме тоді, коли Остап та Андрій тільки-но розпочинали свою життєву путь. Як пам'ятають старожили, з батька був звичайний собі кравець і – можна сказати – надзвичайна людина. Ну, хто б, скажімо, наважився назвати його Тарасом Бульбою? Хто б ризикнув з цього сморчка зробити хоч би поганенького вояку? А от глядіть же: тільки й думок у нього було, що про тую неспокійну козацьку старовину. Зігнувшись над якимись штанцями, скажімо, та перегортаючи сторінки молодого Гоголя, кравець[2 – Розповідають старожили.] завжди тяжко зідхав і з такими словами звертався до своєї молоді дружини:

– А чи не думаєш ти, що з мене вийшов би непоганий кошовий отаман?

З історії містечка відомо, що коли Остап[3 – Старший кравців син.] скінчив т. зв. «приходську школу», кравець ціле літо бігав по сусідських дворах і розпитував у мешканців, як йому добитися із своїм перваком до кадетського корпусу. За всяку ціну хотів кравець зробити зі свого любого сина[4 – Як і з другого сина.] військову людину, й за всяку ціну хотів він бачити своїх синів на вороних кониках. З його біганини, звичайно, нічого не вийшло[5 – Не допоміг навіть пан «справник».], і кравець примушений був, продавши своє майно[6 – Козу й курку з півнем.], повести свого первака до місцевої гімназії. І привів кравець свого первака до місцевої гімназії й благословив його приблизно такими словами:

– Так от що, дорогий мій сину! Не забувай батьківського заповіту: як виростеш, синку, то, прошу я тебе, піди ще ти до військової школи і причепи собі там блискучу шаблюку... щоб був ти мені, значить, як Остап для Тараса Бульби.

Остап уважно вислухав батька й побіг на іспити. І поступив він, значить, в тую гімназію, й саме тієї осені, коли чудакуватий кравець навіки розпрощався з нашим білим і без кінця загадковим світом.

Кравець був типовий містечковий кравець, і не наважився він порушити вікову традицію: як і всі містечкові кравці, він був страшенно бідний. Не залишив він після себе буквально нічого, крім двох пар стареньких ножиць та поганенької швацької машинки. Так що мусіла, значить, його дружина перебиватися з хліба на сіль та жити в неможливих злиднях. І вже не могла вона віддати свого другого сина в гімназію й віддала його до простенької ремісної школи.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (<http://www.litres.ru/mikola-hviloviy-8345444/mati/?lfrom=362673004>) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

notes

Примітки

1

МАТИ. Надруковане вперше у т. 3 Творів, потім у т. 1 Вибраних творів, за яким подаємо у це видання, з такою передмовою:

«Це оповідання дехто плутає з новелою «Я». Між ними нічого спільного нема. Основна думка оповідання «Мати» така: поділення людей капіталістичного суспільства на класові табори є така ж неминучість, як неминуча загибель світогляду «старосвітських» людей. Проте думку авторову почасти видно й з епіграфа». Написано 1927 року.

2

Розповідають старожили.

3

Старший кравців син.

4

Як і з другого сина.

5

Не допоміг навіть пан «списник».

6

Козу й курку з півнем.

